GDK-1059 Seat No.________

B. A. (Sem. I) Examination

January – 2016

Sanskrit : Paper - E.O. 105

(मृच्छकटिकम्) (शूद्रकविरचित) (Elective Open)

Time : 3 Hours] [Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

૧ મૃચ્છકટિકમનું આધારસ્થાન દર્શાવીને કવિ શૂદ્રકે તેમાં કરેલા ફેરફારો જણાવો. ૧૪

અથવા

૧ મૃચ્છકટિકમને આધારે વસંતસેનાનું પાત્રાલેખન કરો. ૧૪

૨ પ્રકરણનાં લક્ષણો જણાવી મૃચ્છકટિકમનું પ્રકરણ તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪

અથવા

૨ મૃચ્છકટિકમને આધારે તત્કાલિન સામાજિક સ્થિતિ વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો. ૧૪

૩ મૃચ્છકટિકમને આધારે શૂદ્રકની નાટ્યકલા વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો. ૧૪

અથવા

૩ મૃચ્છકટિકમના છઠ્ઠા અંકનું રસદર્શન કરાવો. ૧૪

૪ નીચેનામાંથી ગમે તે બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો. ૧૪

(૧) મૃચ્છકટિકમ - શીર્ષક

(૨) અલંકારન્યાસ પ્રસંગ

(૩) જુગારીઓનો કલહ

(૪) ચારુદત્તનું પાત્રાલેખન.

૫ નીચેનામાંથી ગમે તે સાત પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. ૧૪

(૧) मृच्छकटिकम् શબ્દની સંધિ છૂટી પાડી તેનો અર્થ દર્શાવો.

(૨) મૃચ્છકટિકમની રચના કોણે કરી હતી ? કેટલું આયુષ્ય તેમણે ભોગવ્યું હતું ?

(૩) મૃચ્છકટિકમના પહેલા અને બીજા અંકનું નામ જણાવો.

(૪) મૃચ્છકટિકમના ચોથા અને છઠ્ઠા અંકનું નામ જણાવો.

(૫) મૃચ્છકટિકમના નાન્દી શ્લોકમાં શેનું સૂચન કરવામાં આવ્યું છે ?

(૬) માટીની ગાલ્લીને સોનાનાં ઘરેણાંથી કોણ ભરી દે છે ? કેમ ?

(૭) સંવાહક ક્યારે બૌદ્ધ સાધુ બને છે ? તે વસંતસેનાને કેવી રીતે બચાવે છે ?

(૮) ન્યાયાધીશે ચારુદત્તને મૃત્યુદંડની સજા કેમ આપી હતી ?

(૯) શર્વિલક શા માટે ચોરી કરે છે ? કોના ઘેર ચોરી કરે છે ?

(૧૦) ચારુદત્તના પુત્રનું અને પત્નીનું નામ શું છે ?

(૧૧) વિદૂષકના મતે કઈ પાંચ બાબતો ભાગ્યે જ બને છે ?

(૧૨) મૃચ્છકટિકમના નાયક-નાયિકાનું નામ વસંતસેના અને ચારુદત્ત એવું શા માટે રાખ્યું છે ? (નામનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો)